

wejściem w życie ustawy o opiece nad dziećmi do lat 3 i dostosowały standardy sprawowania opieki do wymagań ww. przepisów. Wśród ww. placówek znajdują się zarówno mniejsze, jak i większe instytucje, zlokalizowane na terenie całego Poznania (najmniejsza obejmująca opieką 10 dzieci, największa dla 79 dzieci), różnicując tym samym rynek opieki nad dziećmi i dając rodzicom możliwość wyboru odpowiedniej placówki zgodnie z indywidualnymi oczekiwaniami.

2. Dofinansowanie miejsc w placówkach niepublicznych

W 2012 roku Miasto Poznań ogłosiło 2 edycje otwartego konkursu ofert, w ramach wsparcia realizacji zadania publicznego pt. „Opieka nad dziećmi w wieku od ukończenia 20 tygodnia życia do lat 3, w formie żłobka na terenie miasta Poznania”. W efekcie pierwszego konkursu wyłoniono 11 podmiotów, na 275 miejsc opieki, z którymi podpisano umowy na realizację zadania w terminie od 2 lipca 2012 roku do 31 grudnia 2013 roku. Natomiast w drugiej edycji udział wzięł 1 oferent (placówka na 21 miejsc opieki), z którym Miasto podpisało umowę na realizację zadania od 1 października 2012 roku do 31 grudnia 2013 roku. Łącznie dofinansowaniem objętych jest 296 miejsc opieki nad dziećmi w wieku od 20 tygodnia życia do lat 3 w żłobkach niepublicznych działających na terenie Poznania.

Z uwagi na znacznie zwiększony zakres obowiązków pracowników ds. nadzoru nad placówkami sprawującymi opiekę nad dziećmi do lat 3, związany z obsługą oraz bieżącym rozwiązywaniem licznych trudności przedsiębiorców realizujących ww. zadanie publiczne, niezbędne było powiększenie liczby pracowników od 1 marca 2013 r. o dodatkową osobę. Podkreślić należy, iż placówki, które zawarły umowę z Miastem, nie miały żadnego doświadczenia w zakresie realizacji zadań publicznych i w związku z tym konieczna jest ciągła pomoc i nadzór (m.in. w zakresie sporządzania sprawozdań miesięcznych oraz częściowych), organizowanie spotkań, szkoleń i konsultacji, co wiąże się z dodatkowym obciążeniem, nakładem pracy i czasu pracowników WZiSS UMP.

Dodatkowo w niektórych placówkach nadal pozostają wolne miejsca. W tej sytuacji przedsiębiorcy otrzymują mniejsze środki finansowe nie tylko z budżetu Miasta Poznania, ale także ze strony rodziców dzieci. W związku z tym placówki napotykają na trudności dotyczące realizacji zamierzonych zadań zgodnie z przedstawionym harmonogramem i kosztorysem. Znaczna część Zleceniobiorców zgłaszała także, iż w trakcie realizacji zadania pojawiły się dodatkowe koszty bądź sytuacje, których nie

byli w stanie przewidzieć podczas składania oferty i niezbędne będzie przygotowanie aneksów do umów.

3. Liczba dzieci oczekujących na przyjęcie do żłobków publicznych oraz niepublicznych dofinansowanych przez Miasto Poznań

Zgodnie z danymi uzyskanymi przez WZiSS UMP liczba dzieci oczekujących na przyjęcie do żłobków miejskich wynosiła 1159 (źródło: zestawienie meldunkowe o stanie wykorzystania miejsc w placówkach, stan na 31 grudnia 2012 r.). Rok temu w lutym odnotowano 1299 zgłoszeń do miejskich placówek. Tendencja spadkowa jest związana z dostosowaniem dodatkowych 50 miejsc w żłobkach prowadzonych przez Miasto Poznań (miejsca uruchomiono od stycznia 2013 r., natomiast rekrutacja dzieci była prowadzona już w grudniu 2012 r.) oraz dofinansowaniem miejsc w placówkach niepublicznych. Niewątpliwie żłobki miejskie nadal cieszą się uznaniem rodziców dzieci do lat 3, ale i żłobki niepubliczne dofinansowane przez Miasto Poznań budzą coraz większe zainteresowanie, co ma odzwierciedlenie w rosnącej liczbie miejsc zajętych w tych instytucjach, a także w liczbie dzieci oczekujących na przyjęcie do niektórych placówek (wg stanu na 31.12.2012 r. w żłobkach niepublicznych dofinansowanych były 52 miejsca niewykorzystane, a dzieci oczekujących odnotowano łącznie 57; źródło: zestawienie meldunkowe o stanie wykorzystania miejsc w żłobkach niepublicznych).

4. Poprawa jakości usług oferowanych przez placówki publiczne i niepubliczne oraz ocena funkcjonowania placówek wynikająca z nadzoru sprawowanego przez Urząd Miasta Poznania

a) wizytacja lokalu przed dokonaniem wpisu do Rejestru żłobków i klubów dziecięcych;

Zgodnie z zapisami ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3, przed wpisaniem żłobka bądź klubu dziecięcego do Rejestru pracownicy Wydziału Zdrowia i Spraw Społecznych Urzędu Miasta Poznania udają się na wizytację lokalu w celu zweryfikowania, czy zapewnione zostały bezpieczne i higieniczne warunki opieki nad dziećmi (z wizytacji sporządzany jest protokół). Od 7 lutego do 31 grudnia 2012 r. przeprowadzono 17 wizytacji lokali i dokonano 10 wpisów do Rejestru żłobków i klubów dziecięcych. W przypadku dwóch placówek, ze względu na brak dokumentacji poświadczającej bezpieczne i higieniczne warunki opieki nad dziećmi,

przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Poznaniu oraz Miejską Komendę Państwowej Straży Pożarnej w Poznaniu, odmówiono wpisu. Jedna z placówek, która nie spełniała wyżej opisanych wymagań, uzupełniła dokumentację, ponownie złożyła wniosek i ostatecznie została wpisana do Rejestru. Pięć wizytacji przeprowadzono w żłobkach, które dostosowały kolejne pomieszczenia, zwiększając tym samym liczbę miejsc opieki nad dziećmi;

b) otwarty konkurs ofert na realizację zadania publicznego „Opieka nad dziećmi w wieku od ukończenia 20 tygodnia życia do lat 3 w formie żłobka na terenie miasta Poznania – programy edukacyjne oraz programy współpracy z rodzicami;

Jednym z kryteriów oceny merytorycznej ofert złożonych przez przedstawicieli niepublicznych żłobków na realizację ww. zadania publicznego było przygotowanie programu edukacyjnego oraz programu współpracy z rodzicami. Podkreślić należy, iż ustawa o opiece nad dziećmi do lat 3 obliuguje podmioty jedynie do opracowania statutu i regulaminu placówki oraz wskazuje na konieczność realizacji zadań opiekuńczych, wychowawczych i edukacyjnych, jednocześnie nie wymagając dokumentowania tychże działań.

W celu zapewnienia właściwego standardu usług program edukacyjny oraz program współpracy z rodzicami oceniany był przez ekspertów z zakresu opieki nad małym dzieckiem, którzy wchodziłi w skład komisji konkursowej. Realizacja programów ma ścisły związek z jakością świadczonej opieki przez 12 dofinansowanych placówek, a Zleceniobiorcy, którzy podpisali umowę z Miastem Poznań, mają obowiązek informowania o realizacji ww. programów w sprawozdaniach częściowych oraz końcowych;

c) resortowy program Maluch 2012

Pozyskane przez Miasto Poznań środki finansowe w wyniku konkursu resortowego Maluch 2012 w kwocie 360 000 zł przyczyniły się nie tylko do zwiększenia liczby dostępnych miejsc, ale także do poprawy jakości usług oferowanych przez publiczne placówki. Za środki uzyskane z Ministerstwa zakupiono wyremontowane pomieszczenia oraz wyposażenie dla dzieci (m.in. meble do sal, sypialni, szatni, pościel, łóżeczka, zabawki edukacyjne i pomoce dydaktyczne);

d) kontrola i nadzór

Na podstawie uchwały Nr XXXVI/549/2012 Rady Miasta Poznania z dnia 4 września 2012 r. w sprawie przyjęcia planu nadzoru sprawowanego przez Prezydenta Miasta

Poznania nad żłobkami, klubami dziecięcymi oraz dziennymi opiekunami w zakresie warunków i jakości świadczonej opieki, ustalono, że kontrola warunków i jakości opieki świadczonej w żłobkach i klubach dziecięcych oraz u dziennych opiekunów odbywa się co najmniej raz w roku. W przypadku podmiotów rozpoczynających działalność w ciągu danego roku kalendarzowego pierwszą kontrolę przeprowadza się w kolejnym roku kalendarzowym, nie wcześniej niż po upływie 6 miesięcy od daty dokonania wpisu do Rejestru.

Na podstawie ww. uchwały opracowano harmonogram kontroli niepublicznych żłobków i klubów dziecięcych na rok 2013 (łącznie zaplanowano 22 kontrole);

e) doszktałcenie kadry w żłobkach publicznych

Kadra opiekuńcza w żłobkach publicznych w okresie luty 2012 – grudzień 2012 brała udział w szkoleniach i kursach podnoszących kwalifikacje bądź rozpoczęła studia uzupełniające.

Kadra uczestniczy w kursach doszkłajających i kontynuuje naukę w szkołach średnich oraz studiach wyższych rozpoczętych w latach wcześniejszych w celu dostosowania do wymogów i podnoszenia kwalifikacji zawodowych:

- podwyższenie wykształcenia w zakresie szkoły średniej – 3 osoby;
- uczestnictwo w szkoleniach – Taki mały a VIP;
- szkoła średnia – w związku z wymogami ustawy żłobkowej naukę kontynuują **3 osoby**;

- w szkołach ponadlicealnych – Wydział Opiekunek Dziecięcych – **2 osoby**;
- studia – Wydział Pedagogiki Opiekuńczo-Wychowawczej – **1 osoba**;
- uczestnictwo w kursach – Stowarzyszenie Pedagogów i Animatorów – **2 osoby**;
- profesjonalne szkolenie na fantomach z zakresu udzielania pierwszej pomocy niemowlętom, dzieciom i dorosłym – **uczestniczyło 34 pracowników**.

Ponadto 2 opiekunki uczestniczyły w konferencji w Dreźnie na temat: „Rozwoju procesów emocjonalnych przez zabawę”. Miały okazję zwiedzić placówkę przedszkolną u naszego zachodniego sąsiada;

f) współpraca ze Strażą Miejską Miasta Poznania

W związku z nadzorem nad placówkami sprawującymi opiekę nad dziećmi do lat 3 WZiSS UMP prowadzi współpracę z pracownikami Straży Miejskiej Miasta Poznania. Na podstawie ustaleń dokonanych przez pracowników Urzędu, jak i pisemnych zgłoszeń mieszkańców miasta Poznania na temat placówek, co do których zachodzi prawdopodobieństwo, że funkcjonują bez wpisu do właściwego Rejestru, co może

oznaczając niespełnienie przez placówki właściwych warunków lokalowych, WZiSS UMP przekazuje omawiane zgłoszenia, zgodnie z kompetencją, do Straży Miejskiej (art. 60 ust. 1 Kodeksu wykroczeń, Dz. U. z 2010 r. Nr 46, poz. 275 ze zm.), która posiada uprawnienia do kontroli działających placówek, a w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości może nałożyć karę grzywny na właścicieli placówek w postaci mandatów karnych oraz pouczyć o konieczności dostosowania się do przepisów określonych w ustawie o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. Nr 45, poz. 235 z późn. zm.).

Do dnia 31 grudnia 2012 r. WZiSS UMP przekazał informację nt. 22 placówek do skontrolowania. Właściciele 3 placówek, które działały niezgodnie z przepisami, zostali ukarani mandatami karnymi w wysokości od 300 do 500 zł. W jednym przypadku przygotowany został wniosek do sądu o ukaranie. (Rekontrola placówek, których właściciele zostali ukarani mandatami planowana jest w roku 2013 r.);

g) skargi i informacje od rodziców dzieci

W roku 2012 do Wydziału Zdrowia i Spraw Społecznych nie wpłynęła żadna skarga związana z opieką nad dziećmi sprawowaną w placówkach publicznych bądź niepublicznych. Często natomiast rodzice pytają, czy placówka, do której uczęszcza ich dziecko, jest wpisana do Rejestru, czy działa zgodnie z zasadami i kto pełni nad nią nadzór.

III. Wydatki poniesione z budżetu Miasta na działalność placówek sprawujących opiekę nad dziećmi do lat 3

1. Wydatki na żłobki publiczne

- wydatki z budżetu Miasta - 17 226 193,29 zł

w tym:

- wydatki majątkowe 169 720,39 zł

- remonty 1 357 621,77 zł

w tym : ppoż. 1 096 101,95 zł

adaptacja pomieszczeń 81 007,64 zł

pozostałe remonty 180 512,18 zł

- Program Maluch z udziałem

Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej 484 453,57 zł

- przeciętny miesięczny koszt utrzymania 1 miejsca w żłobku - 1 046,09 zł

- dotacja z budżetu Miasta 15 214 397,56 zł wydatki ogółem

- 5 025 717,17 zł opł. stała i wyżywienie

Razem **10 188 680,39 zł**

- udział opłaty stałej i wyżywienia w ogólnych wydatkach - 33,03%

- odpłatność rodziców - 5 025 717,17 zł

z tego:

- koszty zakupu produktów spożywczych - 1 000 445,23 zł

(dochody Miasta) - 4,95 zł (na 1 osobodzień)

- opłata stała (dochody Miasta) - 4 025 271,94 zł

z czego zgodnie z uchwałą Nr XXVI/343/VI/2012 Rady Miasta Poznania z dnia 7 lutego 2012 r. opłata stała na dzień 31.12.2012 r. wynosi:

- stawka podstawowa 10,5% dla rodziców

niepobierających zasiłku rodzinnego - 368,57 zł

- stawka obniżona o 30% od stawki podstawowej

dla rodziców z dochodami wynoszącymi

poniżej 900 zł brutto na osobę - 258,00zł

- stawka obniżona o 66% od stawki podstawowej,

gdy do żłobka uczęszcza dwoje dzieci z jednej rodziny,

a także rodziców wychowujących dziecko niepełnosprawne, posiadające dochód

poniżej kryterium dochodowego z pomocy społecznej na osobę w rodzinie oraz

uczestniczących w programach aktywizacji zawodowej - 125,31 zł.

Od 02.04.2012 wzrosła opłata stała ponoszona przez rodziców, stąd wzrosły dochody Miasta. Do budżetu Miasta z tego tytułu w 2012 r. wpłynęły dochody w wysokości 4 025 271,94 zł, co stanowi 121,04% planu na 2012 r.

W 2012 r. wzrosły wpływy z opłaty stałej ponoszonej przez rodziców o kwotę 1 038 152,57 zł w porównaniu do 2011 r., gdzie dochody z tego tytułu wyniosły 2 987 119,37 zł.

2. Dotacje dla żłobków niepublicznych

W ramach wsparcia realizacji zadania publicznego pt. „Opieka nad dziećmi w wieku od ukończenia 20 tygodnia życia do lat 3, w formie żłobka na terenie miasta Poznania” na rok 2012 zabezpieczono środki finansowe w wysokości 882 000 zł (w tym 162 000 zł pozyskano ze środków Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej).

Ze względu na nieobecności dzieci w żłobkach oraz niewykorzystane miejsca plan wykonano na poziomie 522 254,54 zł.

3. „Alternatywne formy opieki dla dzieci pracowników Urzędu Miasta Poznania”

W ramach kontynuacji projektu „Alternatywne formy opieki dla dzieci pracowników Urzędu Miasta Poznania” zabezpieczono 193 000 zł. Ze względu na nieobecności dzieci w żłobku plan wykonano na poziomie 168 472,74 zł.

Podsumowanie

Miasto Poznań zrealizowało większość celów założonych na rok 2012:

- a) zwiększono liczbę miejsc opieki nad dziećmi do lat 3, tj. utworzono 50 nowych miejsc
w żłobkach miejskich oraz dofinansowano 296 miejsc w żłobkach niepublicznych wpisanych do Rejestru żłobków i klubów dziecięcych;
- b) zmieniono system odpłatności w żłobkach publicznych, który ułatwił dostęp do instytucji opieki rodzinom z małymi dziećmi znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej;
- c) ogłoszono konkurs na realizację zadania publicznego w zakresie sprawowania funkcji dziennego opiekuna;
- d) ogłoszono konkurs w zakresie partnerstwa publiczno-prywatnego na zwiększenie liczby miejsc opieki dla dzieci;
- e) przeprowadzono prace remontowe w żłobkach miejskich;
- f) prowadzono punkt informacyjny (w tym spotkania konsultacyjne) dla przyszłych i obecnych przedsiębiorców oraz rodziców dzieci do lat 3;
- g) umożliwiono pozyskanie lokalu na prowadzenie żłobka przez podmiot prywatny.

Działania określone w przedmiotowym programie opieki nad dziećmi zaplanowane na lata 2012 – 2016 mają charakter otwarty i będą systematycznie aktualizowane oraz prezentowane Radzie Miasta Poznania.

Z-CA DYREKTORA WYDZIAŁU
Elżbieta Dybowska